

**Valtuustoaloite: Maupertuis'n kolmiomittausmuistomerkin talvikunnossapito ja valaistus
Tornion
keskustassa**

KV 30.03.2026 § 39
493/00.01.07.00/2026

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Kaarlo Suutarinen

Tornion Kokoomuksen valtuustoryhmän jättämä ja kolmentoista henkilön allekirjoittama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite: ”Tornion keskustassa sijaitsee merkittävä historiallinen muistomerkki, joka liittyy ranskalaisen tiedemiehen Pierre Louis Maupertuis'n johtamaan tutkimusretkeen 1730-luvulla. Retkikunta suoritti Tornionjokilaaksossa kolmiomittauksia, joiden avulla voitiin vahvistaa käsitys maapallon litistymisestä navoilta. Kyseessä on kansainvälisesti tunnettu tieteellinen tutkimusmatka, joka yhdistää Tornion seudun eurooppalaiseen tiedehistoriaan.

Muistomerkki sijaitsee keskeisellä paikalla Tornion kirkon läheisyydessä, mutta talviaikaan se jää helposti lumen peittoon ja pimeyteen. Samanaikaisesti Tornion ja Haaparannan alueella on viime vuosina kasvanut talvimatkailu, ja kaupungissa liikkuu talvikaudella yhä enemmän **ranskalaisia matkailijoita**. Historiallisesti merkittävä kohde ansaitsisi tulla paremmin esille juuri matkailun vilkkaimpaan aikaan.

Muistomerkin näkyvyyttä ja saavutettavuutta voitaisiin parantaa melko pienillä toimenpiteillä. Talvikunnossapito, kulkureittien auraus sekä kohdevalaistus tekisivät muistomerkistä selkeästi havaittavan myös pimeänä vuodenaikana. Valaistusta suunniteltaessa voitaisiin harkita myös hillittyä teemavalaitusta, joka viittaisi muistomerkin ranskalaiseen taustaan, esimerkiksi Ranskan lipun värejä hyödyntävänä valoeffektinä lumessa.

Tällainen toteutus vahvistaisi Tornion kansainvälistä tiedehistoriallista tarinaa, lisäksi keskustan viihtyisyyttä talviaikaan ja tarjoaisi matkailijoille kiinnostavan pysähdyspaikan aivan kaupungin ytimessä. Kyseessä olisi suhteellisen pienikustanteinen toimenpide, jolla olisi positiivinen vaikutus kaupungin identiteettiin ja matkailulliseen vetovoimaan.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että Tornion kaupunki:

- Selvittää Maupertuis'n kolmiomittausmuistomerkin talvikunnossapidon järjestämisen siten, että muistomerkki ja sen opastaulu ovat näkyvissä ja saavutettavissa myös talviaikaan ja mahdollisen kohdevalaistuksen, joka korostaa paikan historiallista merkitystä ja parantaa sen näkyvyyttä pimeään vuodenaikaan

Tornio voisi näin tuoda esiin ainutlaatuisia tiedehistoriallista perintöään sekä tarjota matkailijoille ja kaupunkilaisille uuden, talvisessa kaupunkikuvassa erottuvan nähtävyyden.”

Päätös

Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteisiin

vs. tekninen johtaja Harri Ryytänen
